

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-551-8-3>

IMPROVING OF TACTICAL TECHNIQUES IN VOLLEYBALL PLAYING AT THE STAGE OF INITIAL TRAINING OF ATHLETES

УДОСКОНАЛЕННЯ ТАКТИЧНИХ ПРИЙОМІВ ГРИ У ВОЛЕЙБОЛ НА ЕТАПІ ПОПЕРЕДНЬОЇ ПІДГОТОВКИ СПОРТСМЕНІВ

Nosko M. O.

*Doctor of Pedagogical Sciences,
Professor, the existing member
(academician) of Ukrainian
NAPS, Rector's Adviser
of T. H. Shevchenko National University
«Chernihiv Colehium»
Chernihiv, Ukraine*

Носко М. О.

*доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри спорту
Національний університет
«Чернігівський колегіум»
імені Т. Г. Шевченка
м. Чернігів, Україна*

Kurtova H. Yu.

*PhD in Pedagogical sciences,
Associate Professor,
Associate Professor at the Department
of Sports
T.H. Shevchenko National University
"Chernihiv Colehium"
Chernihiv, Ukraine*

Куртова Г. Ю.

*кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри спорту
Національний університет
«Чернігівський колегіум»
імені Т. Г. Шевченка
м. Чернігів, Україна*

Kushniriuk M. S.

*Master's degree T.H. Shevchenko
National University "Chernihiv
Colehium" Chernihiv, Ukraine*

Кушнірюк М. С.

*магістр
Національний університет
«Чернігівський колегіум»
імені Т. Г. Шевченка
м. Чернігів, Україна*

У даній роботі представлено результати удосконалення навчально-тренувального процесу волейболістів на етапі попередньої підготовки. Для вирішення зазначеного питання було розроблено експериментальну методику зміст якої представлено у попередніх публікація. Доведено позитивний вплив експериментальної методики на рівень рухової, технічної і тактичної підготовки. У даній публікації представлено результати удосконалення тактичної підготовки, адже вплив на рухову та технічну викладено у попередніх статтях.

Тактичні прийоми гри потребують найбільше часу для засвоєння [1–5] і стали найскладнішими для юних волейболістів. Так з завданням вибору місця для виконання подачі, чергування подач, вибору місця для виконання другої передачі, розташування гравців у моменті прийому подачі, зонне блокування найсильнішого гравця нападу не справився жоден учень.

Серед тактичних прийомів гри на початку експерименту найкраще учні засвоїли прийом м'яча після подач та наступальних дій – вибір способу прийому м'яча; 35, 71 % – успішно справилися з цим завданням.

Тактичні прийоми гри, які використовувалися у дослідження відповідать етапу попередньої підготовки і згідно діючої програми розроблені для дітей 8–10 років. Як показали результати констатуючого експерименту ці показники завищені і їх не можуть виконати сучасні діти 10–12 років, тому необхідно провести додаткові дослідження з залученням більшої кількості дітей для розробки нових «реальних» нормативів. Разом з тим впроваджена нами експериментальна методика дозволила підвищити рівень тактичної підготовленості волейболістів експериментальної групи, що свідчить про її ефективність.

Такі тактичні прийоми як вибір місця для виконання подачі та чергування подач учні експериментальної групи виконали краще на 21,43 %.

Тактичні прийоми гри такі як удари у нападі та обманні рухи засвоїло 28,57 % дітей експериментальної групи та 50 % дітей контрольної групи.

Тактичні прийоми гри: передачі м'яча для наступальних дій: вибір місця для виконання другої передачі засвоїли 14,29 % дітей контрольної групи і 35,71 % дітей експериментальної групи. Цей прийом був найскладнішим для учнів обох груп.

Тактичні прийоми гри – прийом м'яча після подач та наступальних дій: вибір місця для прийому подачі був складним для засвоєння учнями у контрольній групі і склав 21,43 % у експериментальній 42,86 %. Вибір способу прийому подачі був легшим для засвоєння учнями і більше половини учнів експериментальної групи (57,14 %) справилися з завданням, в контрольній групі таких учнів було 35,71 %. Тестове завдання: розташування гравців у моменті прийому подачі, коли другу передачу виконує гравець, який розміщується у різних зазначених зонах – було найвищим для учнів обох груп. Тільки 14,29 % учнів контрольної групи та 35,71 % учнів експериментальної групи виконали зазначену вправу.

Тактичний прийом: вибір місця для прийому м'яча, поданого через сітку одразу після прийому подачі виконало 28,57 % учнів контрольної

групи та 50 % учнів експериментальної групи. Вибір місця при страхуванні партнера, що приймає м'яч виконало 21,43 % учнів контрольної групи та 42,86 % учнів експериментальної групи.

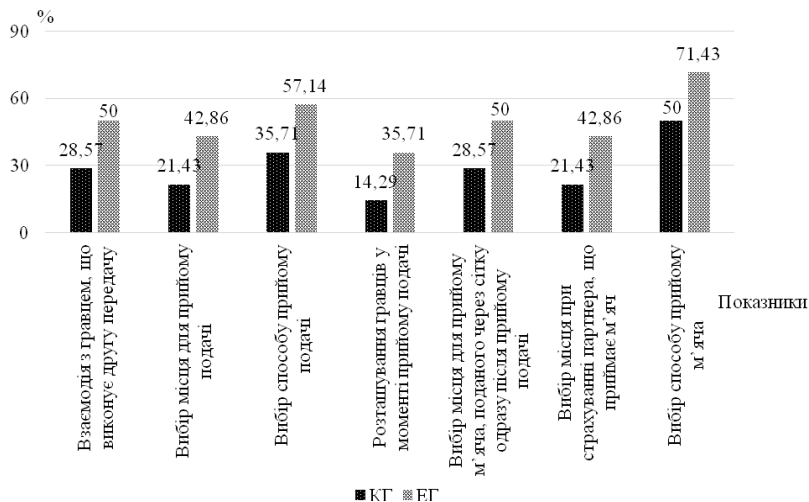

Рис. 1. Результати контрольної та експериментальної груп дітей 10–12 років при ударі у нападі та обманні рухи на формувальному етапі експерименту у %

Технічний прийом: вибір способу прийому м'яча виконало 50,00 % учнів контрольної групи та 71,43% експериментальної групи.

Виконання блокування у тактиці гри в волейболі є однією з ключових технік, однак у учнів 10–12 років воно може становити значну складність. Володіння цією технікою вимагає високої швидкості реакцій, правильної координації рухів, а також певної рухової підготовленості. Попри це, блокування є невід'ємною частиною стратегії гри та має велике значення для результативності команди.

Все вище зазначене дозволяє зробити висновок, що цей тактичний прийом повинен бути обов'язковою складовою навчально-тренувального процесу учнів на етапі попередньої підготовки, але за всіма зазначеними складовими не може бути тестовим завданням із-за невідповідності психологічним, анатомічним, фізіологічним особливостям цього віку.

Тактичний прийом: зонне блокування (закрити основний напрямок) виконали 28,57 % учнів контрольної групи і 50 % учнів експериментальної групи. Зонне блокування найсильнішого гравця нападу

14,29 та 35,71 відповідно. Своєчасний перехід у зону удару виконали 28,57 % учнів контрольної групи і 50% учнів експериментальної групи.

Висновки. Тактика гри виявилася складною для засвоєння для дітей 10-12 років на етапі початкової підготовки та не відповідала вимогам розроблених нормативів, як на початку, так і в кінці педагогічного експерименту. Діючи нормативні документи розроблені у 2009 році і потребують перегляду і актуалізації, про що свідчать дані отримані в ході експерименту.

Література:

1. Волейбол : Навчальна програма для дитячо-юнацьких спортивних шкіл, спеціалізованих дитячо-юнацьких шкіл олімпійського резерву, шкіл вищої спортивної майстерності. К. : РНМК, 1993. 172 с.
2. Носко М. О. Теоретичні та методичні основи формування рухової функції у молоді під час занять фізичною культурою та спортом : дис. ... д-ра. пед. наук : 13.00.09. К., 2003. 430 с.
3. Скалій Т. В. Педагогічний контроль розвитку координаційних здібностей дітей і підлітків : дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту:24.00.02. Херсон : ХДУ, 2006. 216 с.
4. Pavlova I, Zastavska O. Influence of CrossFit Training on the Mental Condition and Quality of Life of Young People. *Physical Education, Sport and Health Culture in Modern Society*. 2019;1(45):62–70. DOI: 10.29038/2220-7481-2019-01-62-70.
5. Tomenko O, Kirichenko L, Skripka I, Kopytina Y, Burla A. Effect of Recreational Taekwondo Training on Musculoskeletal System of Primary School-age Children. *Journal of Physical Education and Sport*. 2017;17(3);Art 168:1095–1100. DOI:10.7752/jpes.2017.03168